

TÝDENÍK ODBOROVÉHO SVAZU KOVO V ČSFR

Umění jednání, umění nátlaku, umění požadavku

Federální shromáždění projednalo zákon o rozpočtu a schválilo státní rozpočet. Projednalo ho v podmínkách, které v podstatě určila vláda — krátce před vánoci, v průběhu dvou týdnů, v úzké závislosti na změnách dalších sedmi významných zákonů. V časovém tlaku, ve stresové situaci.

K navrhovaným změnám zákonů jsme měli dlouhou řadu připomínek a výhrad. Náš svaz věnoval jednání Federálního shromáždění značnou pozornost a vyvinul přitom i značné úsilí. Přestože jsme navázali řadu kontaktů s jednotlivými poslanci i kluby, vystoupili i při jednání výborů — a měli jsme dobrý ohlas — přesto jsme ve většině našich požadavků nakonec neuspěli.

Vyrovňovací příspěvek byl zachován pouze u dětí, důchodců a příjemců rodičovského příplatku. Doba pobírání podpory v nezaměstnanosti byla zkrácena na 6 měsíců a její výše snížena. Byl zrušen souběh odstupného a podpory. Tolik na okraj našich požadavků.

Co způsobilo náš nezdar? Bylo naše jednání zbytečné, zcela bez výsledků? Kde jsme se dopustili chyb?

Především si musíme uvědomit, že šlo o další pokračování procesu vyjednávání, které závisí pouze na nás. Ve vyjednávání obvykle nezískáváme vše, jen část. Ani zde jsme neupřeli jenom nezdar — uspěli jsme v délce a výši podpory při rekvalifikaci (70 procent platu po celou dobu rekvalifikace), zabránili jsme i pokusu zkrátit absolutně dobu podpory v případě odstupného ještě víc (nyní je dva měsíce odstupné plus šest měsíců podpora). Také souběh důchodů a mzdy dopadl lépe, než jsme požadovali. Naše jednání a úsilí tedy zbytečné nebylo. Přesto ale nemůžeme být spokojeni — mohli jsme obhájit víc. A příčina není jen v podmínkách, za kterých sněmovna jednala, je také v nás. Naše hlavní chyby jsou dvojího druhu:

Jednak nepostupujeme dost systematicky — se sněmovnou a poslanci musíme spolupracovat dlouhodobě a ne se obracet ve chvíli, „když teče voda do bot“. A i když si troufám říci, že kováci vynaložili nejvíce úsilí, aby úmysly vlády při redukci sociálních výdajů korigovali, nebylo to dostačující. Nebylo to dostačující také proto, že často zaměňujeme jednání s proklamacemi, které pak ztěžují skutečné jednání. Příkladem je osud jednoho z našich požadavků: doba pobírání podpory. Při tripartitním jednání v pondělí 16. prosin-

ce 1991 se objevila možnost dohody na principu 2+10 (tedy měsíců) — zástupci konfederace se však cítili vázání usnesením Generální rady z 15. 12., které odmítalo kompromis. I my jsme byli vázání usnesením federální rady, které zkrácení odmítalo — krizový štáb měl však možnost pokusit se o prosazení kompromisu, protože federální rada mu dala možnost interpretovat závěry jako směrnici, jako limity. Osobně jsem přesvědčen, že chybělo málo a tohoto kompromisu jsme mohli dosáhnout.

Přestože nemáme výhodné podmínky, můžeme být úspěšní. Nesmíme si však plést několik věcí. Jednak prosazení našich cílů a požadavků je politika vyjednávání a nátlaku v kombinaci, která však směřuje k porozumění, k dohodě. Dokonce i když půjde o velmi radikální prostředky — ani tehdy hlasitě vytkfky a proklamacie nic neznamenají a nahradí systematickou práci.

Za druhé — při boji o naše požadavky dochází k úspěchům i neúspěchům — především ke kompromisům. V cílech můžeme být — pokud je rozvážíme dohrou — i velmi radikální. Neznamená to však, že jsme s to realizovat je hned — teď, zítra.

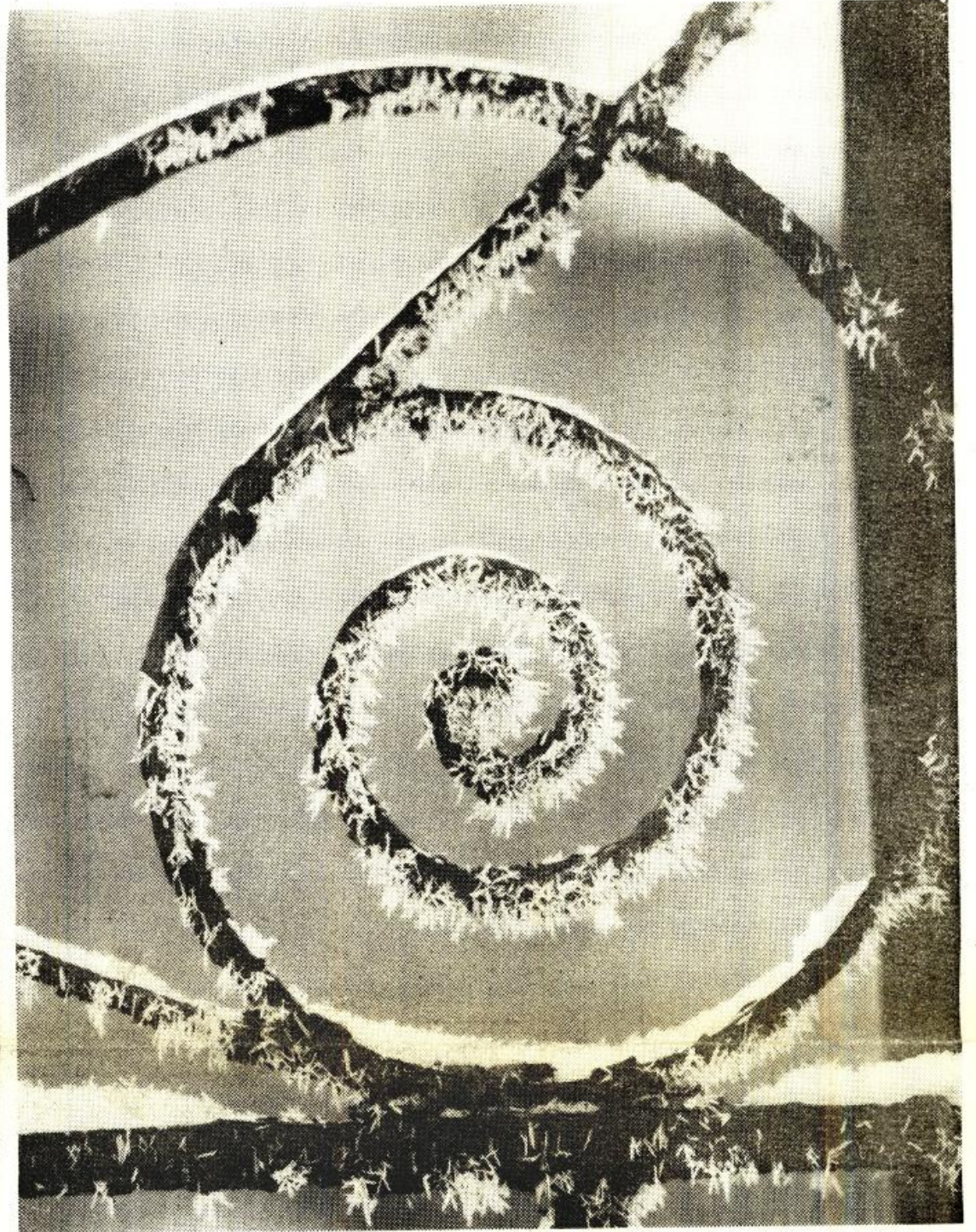
Zkušenosti zahraničních odborů jsou v tomto směru výmluvné — západoněmečtí kováci například požadují 35hodinovou pracovní dobu po 8—12 let a postupně se k ní přibližují. Utrpěli i neúspěchy, přesto si nadále věří a svému cíli se blíží.

Co tedy dál? (Netajím se — přes vše, co jsem tu napsal, s výsledky spokojený nejsem.) Podrobný rozbor krizového štábu je publikován na jiném místě. Zde pouze — v oblasti nezaměstnanosti — tlačím ke konkrétním projektům aktivní zaměstnanosti, sociální podpory postavit pod kontrolu v místě, na této kontrole se podílet.

V legislativní oblasti být připraveni na příští vývoj. Dlouhodobou koncepční kooperaci se zastupitelskými orgány si vytvářet „stěry vlivu“. Tam, kde jsme prohráli, je lepší formulovat požadavky jinak, při dalších příležitostech, než se snažit revokovat přijatý zákon.

A pokud jde o vliv odborů — jednání o rozpočtu to opět ukázalo — ve sněmovnách a ostatních zastupitelských orgánech musíme mít své mluvčí, s nimi systematicky udržovat styk a připravovat pro ně podklady. Proto je také nejvyšší čas, abychom zvážili, jak a koho budeme podporovat za pět měsíců.

Igor PLESKOT

PODARÍ SE UPLATNIT FRANCOUZSKÉ ZKUŠENOSTI NA KLADENSKU?

KAŽDÉ NOVÉ PRACOVNÍ MÍSTO MÁ VÝZNAM

V kladenské Poldovce je situace kritická. Výrobní závody tohoto hutního komplexu mají špatnou technickou i technologickou úroveň. Zejména dřínský závod nemá svým vybavením šanci a bez investic na modernizaci výrobních agregátů jej zřejmě bude nutno odstavit. Na Dříně dnes pracuje zhruba 3900 lidí, a je jasné, že pokud dojde i k dočasnému zastavení výroby, situace bez patřičných opatření pro ochranu pracujících hrozí silným sociálním výbuchem. V podniku Poldi, v Kladně, ale i v celém regionu.

„Návrh řešení útlumu hutní výroby v podniku POLDI, a. s., Kladno v návaznosti na restrukturalizaci průmyslu v regionu“ — tak se jmenuje materiál, který počátkem ledna předložili kompetentním orgánům v souvislosti s „dřínskou krizí“ odborářů ZOV ZD oceláren. Návrh je dílem Václava Kotta, předsedy zdejší základní organizace OS KOVO a člena předsednictva Federální rady našeho svazu, a vychází z poznatků, které Kladenská před nedávnem získali během studijní cesty u francouzských odborářů a hutníků. Kolegové Kottovi jsme v této souvislosti položili několik otázek.

Útlum hutní výroby začal ve Francii v roce 1979. Do roku 1990 byly ve vazbě na rekonverzi tamějšího hutnictví podepsány čtyři dohody o sociální ochraně pracujících. Jejich účinnost uznala celá Evropa. V čem spočívá „francouzský záruk“?

— Je to patrně z obrátu, který v útlumu francouzského hutnictví nastal v roce 1984. Do té doby docházelo ve Francii k sociálním nepokojům, demonstracím apod. Obrát nastal poté, co vystoupil prezident v televizi, přičinil myšlnou koncepci vlády ve vztahu k výrobě oceli a oznámil lidem nutnost snížení výroby oceli zhruba na polovinu původního stavu. Velké sociální bouře skončily ustavením nové vlády, která dokázala vytvořit nový program rekonverze, veřejně jej obhájlila jako jediné možné řešení a trpělivým vysvětlováním své po-

litiky si získala na svou stranu většinu zúčastněných. Prioritním problémem tedy bylo přesvědčit pracující o nutnosti změn. A neméně důležité pak bylo vytvoření komplexního sociálního programu pro postižené z hutních regionů, vznik celé řady opatření na ochranu pracujících.

O jaká opatření šlo?

— Byla jich celá řada a na nejručnějších úrovních. Co do řízení zaměstnanosti byly zavedeny předčasné odchody do důchodu — pro hutníky byla stanovena věková hranice 50 let a kdo v tomto věku odešel, pobíral 76 % číselného příjmu až do doby skutečného nároku na důchod, tedy do šedesátiletí. Přirozené odchody byly kompenzovány. Došlo k řízené fluktuaci — na úrovních závodů vznikla oddělení strategických programů, která koordinovala zaměstnanost uvnitř podniku, ale i ve vazbě na městské průmyslové celky. Od podniků byly odděleny tzv. vedlejší činnosti, tedy činnosti, které k hutní výrobě přímo nepatřily — tak vznikly nové podniky (částecná privatizace apod.). Vznikly nové zdroje třeba i krátkodobých pracovních příležitostí, a to jak na úrovni obnovy regionu (bytová výstavba, rozvoj dopravy, zeleň apod.), tak na úrovni obnovy podniku (demolicie a odstraňování starých zařízení). V kooperaci s jinými podniky v regionu došlo k „zapojování zaměstnanců“ na různé práce.

S heslem „Každé nové pracovní místo má význam“ byly vytvořeny legislativní podmínky, které napomáhaly zakládání nových

podniků. Nikomu nebylo nařizováno, co má dělat, nicméně podnikatelům byly vytvořeny velice lákavé podmínky (pozemky s rozvozem inženýrských sítí, napojení na silnice a železnice, snížení daní na předchodnou dobu atd.). Ke koordinaci všech těchto činností byl jmenován zodpovědný pracovník vlády, který se spolupodílel na tvorbě návrhů celé škály zákonů naprosto výjimečných, které nenavazovaly na francouzské zákony, ale dokázaly zajistit sociální zabezpečení pracujících v hutnictví.

Na rozvoji průmyslových oborů v regionech se zřejmě podílelo mnoho institucí ...

— Samozřejmě — byla jich celá řada, a vznikly z potřeby řešit tento rozvoj. Jako příklad můžeme uvést firmu DATAR. Jde o ministerskou organizaci určenou k mobilizaci organizací zabývajících se přeměnou postižených regionů. Tato instituce úzce spolupracuje s tzv. komisiemi pro úpravu prostředí a další změny.

Úlohou zúčastněných organizací je zmobilizovat státní zdroje finančních prostředků, zkoordinovat činnosti podniků, odborových organizací a městských zastupitelstev v návaznosti na příslušná ministerstva a vládní orgány, a připravovat celoplošné koncepce přeměny, předkládat mimořádná opatření vládním orgánům apod. Studie musí obsahovat úpravu prostředí pro rekonverzi, návrh rozvoje nového průmyslu a sociálních podmínek v podniku, vzdělání a odbor-

nost) a stanovily tzv. „zlatý fond pracovníků“ s následným rozdělením do pracovních skupin s přesným místem určením každého jednotlivce a s jasnými platovými náležitostmi. U zaměstnanců, kteří nebudou ve „zlatém fondu“, bude nutné vytvářet vhodné abonenty pro předčasný odchod do důchodu, rekvalifikace, práce na jiné huti (POLDI) či práce mimo podnik v regionu. S tímto sociálním plánem pak je nutno seznámit každého zaměstnance ohrožených provozů.

Pravda je sice hezká věc, ale ke zmírnění sociálních dopadů asi nebude stačit.

— To určitě ne. Proto chceme od podniků, aby připravil návrh doprovodných sociálních zákonů nesouvisejících s platným zákonodárstvím, které by zajistily zmírnění následků restrukturalizace hutnictví.

Jako příklad uvedu: předčasný odchod do důchodu v 50 letech, v případě ponechání pracovníka doma za 80 % mzdy zajistit při jeho následném propuštění výpočet podpory v nezaměstnanosti ze 100 % platu, za tyto pracovníky neodvádět daň státu, odchod z podniku s kompenzací, paradesná činnost při hledání nového zaměstnání apod. Podnik by se také měl spolupodílet na vytvoření návrhu celostátní koncepce restrukturalizace hutnictví a koordinovat činnost mezi ostatními hutníky podniku. K tomu může využívat institut Sdružení podniků HZ.

Hotový materiál spolu s návrhem doprovodných legislativních prvků bude nutno projednat na příslušných státních orgánech. Víme, že vzniká studie reorganizace hutního průmyslu v ostravské oblasti (a s ní i doprovodný sociální plán) — tuto metodu je třeba aplikovat i v ostatních hutnických regionech.

Jak by se podle vás měly v otázce útlumu chovat regionální instituce

— Sociální zabezpečení pracujících v regionu samozřejmě nejvíce „pálí“ regionální orgány, ale jde o městské orgány (starosta, úřad práce) nebo regionální radu.

Náš návrh předpokládá, že městské zastupitelstvo připraví spolu s úřadem práce detailní rozbor pracovních příležitostí v regionu a výhled do budoucna, např. do konce roku 1992. Současně bude třeba připravit návrh doprovodných sociálních zákonů (nesouvisejících se stávajícím zákonodárstvím), podle kterých by např. podniky a malí podnikatelé měli dostávat zvláštní podpory při tvorbě nových pracovních příležitostí, docházelo by k podpoře rozvoje průmyslových oborů v regionu, podniky a podnikatelé, kteří tvoří nové pracovní příležitosti, by měli po přechodnou dobu snížená daňová apod. Také by mělo dojít ke vzniku rozpočtové instituce, která by se zabývala rozvojem a zaměstnaností v regionu.

Činnost podniků, odborových organizací, městských zastupitelstev, úřadů práce a ostatních zúčastněných institucí by měla za pomoci všech zmíněných organizací připravit celoplošnou koncepci přeměny regionu (i s návrhem mimořádných legislativních opatření rozvojem pracovních příležitostí apod.) a předložit jí k posouzení vládním orgánům.

Co na závěr?

Průběh útlumu jakýchkoliv výroby, tedy i hutní, musí být vždy řešen v úzké spolupráci vedení podniků, odborů, regionu a státu. Bez spolupráce těchto složek nelze rekonverzi řešit. Musí být jasné zkoncipované časový harmonogram útlumu výroby v návaznosti na sociální zabezpečení, rekvalifikace, legislativu. O správnosti koncepce musí být všichni zúčastnění přesvědčeni a proto je nutné společně, otevřeně přesvědčovat pracující o nutnosti a správnosti celého řešení.

Měli bychom se vyvarovat chyb, které se staly ve státech, kde útlum hutnictví už proběhl. V celé věci mohou hodně udělat odbory. Nutno však říci, že vztah mezi odbory a vládou ... nejedná se o dělnou spolupráci a vzájemné respektování. A nekonstruktivní spory určité nikomu nepomohou k vytvoření právní společnosti a tržního prosperujícího hospodářství.

Zpracoval: Jaromír DOČKAL

Nejsme demagogové

FEDERÁLNÍ KRIZOVÝ STÁB OS KOVO PRAHA

Dámy a pánové!

Jsem důchodce a dostal se mi do rukou leták OS KOVO o založení federálního krizového štábu, o důvodech, které k tomu vedly i o cílech tohoto orgánu. Neprůšlelo by se, abych se o tom vyjadřoval, ale na poslední straně se hovořilo i o nás, důchodcích. („Odkládání valorizace důchodů na pozdější dobu zneužívá sociální slabosti důchodců. Připomíná trik komunistické vlády z padesátých let s posunutím výplat o jeden měsíc dozadu. To je nepřijatelné.“) Je samozřejmé, že valorizace důchodů mě zajímá a přeji si ji. Ale po přečtení vašeho letáku si důrazně nepřeji jedno: aby se za mě hovořilo a abyste zrovna vy hájili moje zájmy. Říci o celém letáku, že je demagogie, by byla urážka demagogie. I ta musí mít totiž jistou intelektuální úroveň, aby působila. Je to pouze průzračné štvaní. Hrozím se toho, že by se náhodou mohlo povést to, oč usilujeme, totiž „využít v plné míře základních principů demokratického státu, kterým jsou volby“. Chápu, že se vám zachtělo politické moci. Ale proboha ukažte aspoň nějakou úroveň. Nahromadit jinak dobré a přijatelné požadavky bez ohledu na situaci a možnosti („přiblížení mzdových a pracovních podmínek našich zaměstnanců evropskému standardu“) svědčí o vysoké míře obyčejného politického cynismu.

„Ale abych vás nezdržoval ve vaší zodpovědné práci, raději to skončím. O jedno vás však žádám: až budete příště podobně jako Bilak hovořit menom ušetkých pracujících aj důchodcov tak, prosím, jednoho odečtete.“

S pozdravem

Ladislav VALENTA

VÁŽENÝ PANE,

Váš dopis došel. A protože představuje určitý výklad a představu o „odborových bcnzech“, odpovídám na něj osobně a touto cestou. Jsem v tomto případě vedoucím federálního krizového štábu OS KOVO.

Pominu-li Vaše přání, abychom nehovořili Vaším jménem (v organizaci OS KOVO je značný počet důchodců, obsahuje Váš dopis následující tvrzení:

- a) „leták je demagogický, až je to urážka demagogie“
- b) „... je průzračné štvaní“
- c) „zachtělo se Vám politické moci“
- d) „nahromadění požadavků bez ohledu na situaci a možnosti svědčí o vysoké míře politického cynismu“.

Bylo by dobré, kdybyste tvrzení konkrétně doložil. Dost mne mrzí, poněvadž jsem se vždy snažil vyhnout se nejen demagogii, ale i proklamativnosti. Pokládáte-li za demagogii ono tvrzení o odložení důchodů — mohu výtku přijmout jediné po formální stránce, protože odložení valorizace důchodů skutečně umožňuje vládě získat prostředky obdobným způsobem.

Pokud jde o požadavky na první stranu letáku — bohužel, vina spekulace je mimořádná a vláda např. na danové úniky, podvody s privatizačními projekty, nekvalitní konkurencí apod. mohla být lépe připravená. (Je nám jasné, že jim nemůže plně zamezit. Ovšem na konkrétní případy okrádání jsme ministři i vládu upozorňovali již před rokem a půl a dodnes nejsou předložena zákonná opatření.)

K sociálnímu zabezpečení zpracováváme pořídky pro přenesení pravomocí, prostředků a kontroly nad jejich užitím do regionů, kde lze snadněji kontrolovat neoprávněné pobírání podpor.

Státní rozpočty pokládá p. ministr Klaus — bezprostředně po schválení sněmovnou — za deficitní. Nyní se zdá, že situace je lepší, než před několika dny. Bude-li rozpočet trvale přebytkový, polští nás to právě tak, jako ministra Klause. Přijmou-li zabezpečení je federální rozpočet zatím jenom teoretický.

Důvody pro vytvoření krizového štábu jsou bohužel opět pravdivé.

V demokratické tržní společnosti se obvykle zájmy jednotlivých skupin (které nejsou totožné) prosazují mj. i politickým bojem ve volbách. To nám lze těžko zazlívat.

„Nahromadění“ požadavků — uniklo Vám, že jde o programové požadavky — o úkoly, kterými se budeme v nejbližší době zabývat. Požadovat západoevropský statut teď — to nám připisujete nejen cynismus, ale oblidnou pitomost. To totiž neděláme. Odmítáme ovšem argument, že naši základní výhodou, která přitahuje kapitál, jsou levné pracovní síly, a že proto nelze vést mzdová vyjednávání. Nejen proto, že bychom tím nebrzdili pokles reálných mezd — bránit poklesu je nutné a užitečné i pro náš ekonomický vývoj. (Mimo jiné také proto, že nutíme tím vedení podniků, aby se chovalo jako skuteční podnikatelé a ne jako „odborový svaz bývalých a dá-li Pánbůh i budoucích ředitelů podniků dříve státních“.)

Západní kapitál (tedy ten „solidní“) k nám půjde především nejen proto, že tu je kvalifikovaná pracovní síla, pravda, levnější, ale současně kvalifikovaný management a stabilizované politické poměry.

Troufám si říci, že k tomu posledního u nás přispívají odborové svazy sdružené v ČSKO — mezi nimi OS KOVO ne na posledním místě — v míře daleko větší, než je veřejnost informována, a než jsou naši partneři a veřejné sdělovací prostředky ochotni často přinést.

U letáku není vždy běžné, aby se jednotlivci podepisovali jménem — zastupují instituci. Ta byla zřetelně označena. V dopisu to pochopitelně je věc samozřejmá. Přesto Vám děkuji za podpis Vašeho dopisu.

Igor PLESKOT
vedoucí federálního krizového štábu
OS KOVO

TÝDEN V ČESKÉ RADĚ

Osmého ledna se seslo předsednictvo České rady. Mottem tohoto zasedání byly dvě záležitosti — kolektivní smlouva vyššího stupně a přijatý zákon o státním rozpočtu se změnami sociálních zákonů.

V případě jednání o uzavření kolektivní smlouvy vyššího stupně se zatím mnoho nezměnilo — pokračuje jednání s hutnickou sekci Svazu průmyslu a se Svazem zaměstnavatelů v leteckém průmyslu, kolegové z Moravy dále jednají se Společenstvím průmyslových podniků Moravy a Slezska. Náš vztah ke Svazu průmyslu ČR jako celku bude dán jeho vyjádřením 15. ledna — do té doby respektujeme „klid zbraní“. Máme však určité indície nasvědčující tomu, že zatím nezávazný přístup SP ČR k jednání nemusí být dán ani tak přístupem jednotlivých zaměstnavatelů, sdružených v SP, ani přístupem prezidenta Hanáka, jako spíše některými členy aparátu SP.

16. ledna se zúčastním výjezdního zasedání české tripartity RHSD ČR, jehož hlavním cílem je dotažení Generální dohody ČR na r. 1992. Náš přístup bude samozřejmě ovlivněn stanoviskem Svazu průmyslu k jednání o kolektivní smlouvě, celá záležitost máže konečně i zpochybnit reprezentativnost Svazu průmyslu jako jednoho ze zástupců zaměstnavatelů na tripartitě. O to důležitější je uzavírání podnikových kolektivních smluv včetně tarifní části. Tam, kde se nám podaří uspokojivě uzavřít svazovou nebo odvětvovou KS, bude pak vyšší smlouva zaručovat eventuální zvýšené nároky zaměstnanců proti smlouvě podnikové. Jen a jen na vyšší smlouvu však nelze spoléhat už prostě proto, že pro její širší působnost nemáme stejné řešení specifika a případně lepší ekonomické postavení konkrétních podniků.

Z analýzy situace kolem schválení státního rozpočtu a změn „sociálních“ zákonů československým parlamentem ke konci roku došlo předsednictvo České rady OS KOVO k závěru, že obhajoba zájmů zaměstnanců v zákonodárných sborech je nutná systematicky a průběžně. Naši vyslanci, kteří před přijetím zákona o rozpočtu v parlamentu diskutovali s poslanci, dospěli velmi rychle ke zjištění, že poslanci nejsou komplexně informováni o zaměstnaneckých problémech. Ani ti, kteří se hlásí, at jako jednotlivci nebo v rámci programu svých stran, k obhajobě sociální dimenze, nemají ucelený přehled o sociálních vztazích a názorech zaměstnanců, je-

jih názory jsou silně zkráceny sdělovacími prostředky a výrazně účelově ovlivňovány politikou vlastní strany. Navíc, ani poslancům nechybí normální lidské vlastnosti, jako je ješitnost a pocit sounáležitosti k určité partě lidí — k parlamentu. Proto se s určitou nedůvěrou dívají na „vetřelce“, kteří jim chtějí problematiku objasnit z jiného úhlu. Zkrátka a stručně: v parlamentu jsou určité lobby vlastníků půdy, podnikatelů, státní moci, finanční sféry atd., zcela zde chybí lobby zaměstnanců. Podle mého názoru je poslanec Vrchovský má ucelený přehled o zaměstnanecké a odborářské politice — a to je málo.

Proto předsednictvo České rady OS KOVO považuje za velmi účelné, aby odbory v příštích parlamentech měly několik svých zástupců, kteří by průběžně diskutovali s ostatními poslanci o problematice zaměstnanců a eliminovali partikulární zájmy státní byrokracie (ministrských úředníků). Za nevhodnější formu považujeme kandidaturu takových odborových reprezentantů, u nichž je podle výsledků jejich odborového působení v posledních dvou letech záruka obhajoby zaměstnanců, jako nezávislých kandidátů na volebních listinách nezkompromitovaných demokratických stran. Měli by to být ti odboráři, kteří nemají snahu dostat odbory do závislosti na politické straně. Volba stran, se kterými bychom takto měli jít do voleb, záleží na konkrétních podmínkách jednotlivých regionů, na iniciativě těchto stran vůči našim kandidátům i na jejich šanci volebního úspěchu. Nejde nám o to, vytvořit v parlamentech odborový klub, ovlivňující svým hlasováním politická rozhodnutí parlamentu. Jde jen o reálnou možnost působení na poslance politických stran tak, aby při respektování politického programu své strany zvažovali případné dopady na zaměstnance. Definitivní forma účasti kandidátů z řad odborů ve volbách samozřejmě závisí na podobě volebního zákona. Na zásadním rozhodnutí o tom, že se nespíme dostat do závislosti na žádné politické straně, a že se odbory samy nestanou samostatnou volební stranou samozřejmě nic měnit nebudeme.

Závěrem ještě jedna informace. S kolegou Komárkem jednáme s místopředsedou české vlády Stráským a s ministrem Ježkem o tom, jak by mohly naše základní organizace i v závěrečné etapě schvalování privatizačních projektů pomoci při omezení možnosti komunistických a šmelinářských mafí.

Jan UHLÍŘ

TÝDEN V MORAVSKOSLEZSKÉ RADĚ

Druhý letošní týden byl typický pro MSR: Několik důležitých jednání pro MSR a všechny v Praze. To jen pro vysvětlení těm, kteří se podivují nad zřízením kanceláře MSR v Praze.

Po dohodě s kolegové Uhlířem jsem začátkem týdne jednal postupně s ministry Vrbou a Horáčkem, i místopředsedou vlády Stráským. V podstatě šlo o dvě oblasti. Především jsme nabídli spolupráci v posuzování konkurenčních privatizačních projektů — tak jak zněla dohoda s ministrem Špačkem. Jde hlavně o to, kdo je za těmi projekty. V mnoha případech jsou to ti, kteří na společný majetek nemají to nejmenší právo. Dále v mnoha případech se tyto projekty dělají za peníze firemní nebo vedení firmy, využívá své postavení a získané informace pro osobní zisk. Tomu mohou odbory — pokud budou zmíněná ministerstva a vláda mít zájem — zabránit podáním pravdivých a nezaujatých informací. Je ale nutné reagovat ihned a odpovědně. Zde je na místě zdůraznit odpovědnost vedení ZO vůči svým členům!

Hodinu poté co jsem přišel od pana Stráského, přišli za mnou z VZO jedné velké ostravské firmy s ukázkovým příkladem a s perfektně zpracovanými připomínkami. Ihned jsme je zaslali panu Stráskému do vlády, která právě zasedala, s tím, že takto rychle a konkrétně jsou Kováci schopni reagovat. Je teď na představitelích ZO a MO, aby to nebyl jediný případ.

Dále jsme požádali všechny jmenované o podporu našeho návrhu, který se týká řešení problémových regionů. Jde o to, aby zahraniční firmy — hlavně velké — byly požádány o spolupráci tak, aby se kontaktovaly s firmami v těchto regionech a snažily se jim vyjít vstříc. Jde ale o to, aby i tyto firmy v regionech projevíly dostatek iniciativy ve vyhledávání kontaktů. Velmi by prospěl zájem vlády ČR — hlavně při schvalování vstupu rozhodujících firem.

Velmi podnětné bylo jednání s kolegové

Rajdlem. Je s podivem, jak naše ZO nemají mnohdy přehled o tom, co vše jim vlastně patří. Mají v nepořádku doklady o svém majetku a mnoho z nich se v zájmu ulehčení si přecházejí z rukou. V mnoha případech ponechávají na libovůli vedení firmy, jak na loží s FKSP. Ano, jde o firemní peníze, ale bez vyjádření odborů s nimi nemohou disponovat! Při zakládání akciových společností neprosazují VZO zastoupení v dozorčích radách — na což mají nárok a vytváření sociálního fondu — což zákon nevyklučuje! Veškeré potřebné informace dostanou VZO na metodických poradách nebo sdružení ČR a MSR, jen se ptát. Totéž se týká informací o kolektivních smlouvách — jak svazových, tak firemních. Na metodických pracovištích MSR máme specialisty pro kolektivní vyjednávání, kteří podají vyčerpávající informace a pomáhají přímo v ZO. V souvislosti se zákonem o mzdě nepodceňujte kolektivní smlouvy a jejich pomoc při uzavírání té vaší.

Pro informaci základním organizacím, které kritizují práci MSR, jen pár slov na vysvětlení našich možností. Z příspěvků, které od ZO dostáváme, jde na FR a MSR OS KOVO pouze 9 procent — viz stanovy. Mnohdy nemůžeme využít služeb kvalitních odborníků, protože na to nemáme a těch pár, co máme, je zavaleno prací. Mnoho ZO se na nás obrací, když už je pozdě nebo vůbec ne. Při setkáních předsedů ZO, školeních a instruktažích bude MSR hrát lektory a provozní náklady. Ostatní náklady si bude muset hrát vysílající ZO samy. Pro MSR z toho plyne povinnost zajistit kvalitní lektory a ZO si pohlídně, aby za své peníze od vyslaného dostala potřebné a kvalitní informace. To se dosud ne vždy dařilo. Věřím, že budeme s VZO spolupracovat v tom, aby za peníze našich členů jsme jim poskytl co nejvíce. Hlavně ale to, že informace se budou dostávat až k nim osobně a od nich k nám nazpět.

Vladimír KOMÁREK

OBJEDNACÍ LÍSTEK ČASOPISU KOVÁK

PRÁCE, VYDAVATELSTVÍ A NAKLADATELSTVÍ
ADMINISTRACE
VÁCLAVSKÉ NÁM. 17
112 58 PRAHA 1

OBJEDNÁVÁME ZASÍLÁNÍ ČASOPISU KOVÁK V POČTU VÝTIŠKŮ

NA ADRESU:

NÁZEV A SÍDLO PENEŽNÍHO ŮSTAVU:

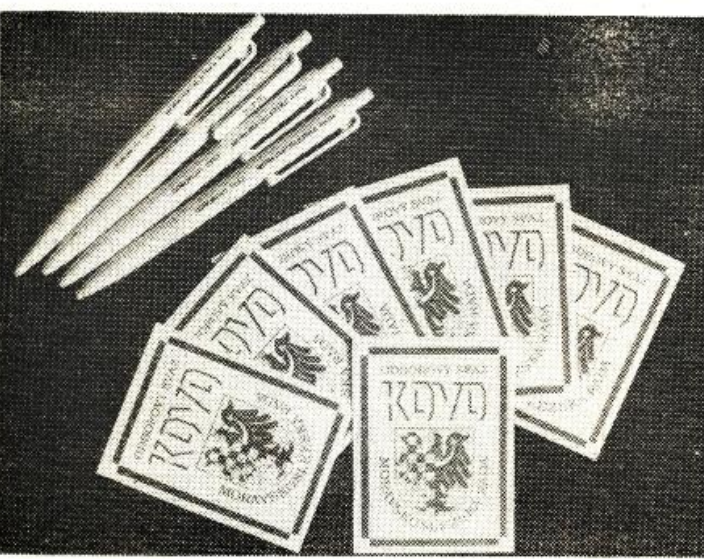
ČÍSLO ŮCTU:

OBJEDNÁNO DNE:

OBJEDNÁVKA ČÍSLO (ZNAČKA):

VYRIZUJE:

DATUM: RAZÍTKO A PODPIS

Moravskoslezská rada OS KOVO v uplynulých dnech vydala řadu propagačních materiálů — vedle barevného nástěnného kalendáře pro rok 1992 také samolepky, propisovací tužky a plastikové tašky. Vše s výrazným označením rady a jak jinak, i s moravskou orlicí. Po dlouhé době se tak objevuje „propagační vlaštopka“ oznamující, že tu jsme, že tu někdo existuje. Jen tak dál! Máme přece i nějaký program a cíle!

Struktura a činnost odborů ve FRANCII

Odborová kongregace je složena z pěti základních svazů — CGT, CFDT, FO, CGC a CFTC. Uvnitř každého obecného svazu pak existují zvláštní kovácké federace. Nehledě na to, že přibližně každý desátý pracovník je členem odborové organizace, musí za zákona každá společnost vytvořit Radu pracujících, kde jsou odbory zastoupeny a spolupracují o společné politice firmy.

Vztah odborů, vládních orgánů a vedení podniků je diametrálně odlišný od našeho. I vláda si uvědomuje, že jediné ve vztahu vzájemného respektování a součinnosti je možné vytvořit podmínky pro sociální smír. Takže tato forma odborové organizace má dostatečný vliv a pravomoc.

Vztah mezi odborovými funkcionáři a řadovými členy je také jiný. Je založen na vzájemné důvěře, takže francouzští dělníci poslechnou rozhodnutí odborů jít do stávků. Všichni jsou si vědo-

mi, že rozhodnutí stávkovat je zodpovědné s určitým cílem. Jsou s cíli seznámeni a o stávce si rozhodnou demokraticky hlasováním.

Odborové svazy mají detailní soubor pravidel, který udává, jak je svaz organizován a řízen, jaká jsou práva a povinnosti pracovníků aparátu a členů. Tento soubor je zložen na předpokladu, že pokud svaz sdružuje několik set tisíc členů, je vznik konfliktů vzájemně nevyhnutelný a tedy pravidla demokraticky schválená mají tyto vnitřní rozpory řešit. Nejsložitější je vytvořit stanovy, které by členům umožňovaly demokraticky zasahovat do činnosti svazu, a zároveň udržet jednotnost svazů.

Odborové organizace pracují tedy na třech úrovních. Je to podnik, region a stát. Jejich hlavní úkoly jsou odvíjeny od potřeb a zájmu členů. To znamená, že chrání a zveřejňují zájmy dělníků.

Hlavní okruhy činnosti:

- jednání se zaměstnavateli o platech a platových podmínkách,
- zajištění bezpečnosti práce na pracovištích,
- organizování vzdělávacích programů,
- vedení kampaní proti nečestnému jednání zaměstnavatelů s dělníky, za ochranu životního prostředí apod.

Velmi citlivým problémem je vztah odborů k politickým stranám. Je pravidlem být zcela nezávislí. To ovšem neznamená, že svazy nemají žádnou roli v politickém životě — chtějí zlepšit sociální podmínky svých členů a politický proces výběru představitelů státní moci, zákony a opatření v ekonomické a sociální oblasti se jich přímo dotýká. Proto svazy podporují sociálně demokratické nebo další demokratické strany, jejichž politika je

zaměřena na výhody pro celou společnost. Svazy se zúčastňují debaty, kde se navrhuje zákony nebo dodatky a úpravy zákonů, zveřejňují jednání a tak informují o přístupu k řešení širokou veřejností.

Každý podnik tvoří sociální fond ve výši 1,1 % mzdových nákladů. Pak existují další finanční prostředky na činnost ve výši 2 %. Fond je využíván na dětskou rekreaci, exkurze pro dospělé, závodní stravování a kulturní akce. Odbory neřeší bytové otázky zaměstnanců a nestarají se o důchodce.

Ve Francii je demokratický proces vývoje státu na takové úrovni že si zaměstnavatelé, odbory a stát dávno uvědomili nutnost při vzájemném respektování připravovat hospodářské a sociální programy společně. Jedině tak je možné bez sociálních střesů rozvíjet tržní ekonomiku ve státě.

Václav Kott

Naša anketa

Pripust' me, že vás z práce prepustia, čo by ste robili ?

Otázka nezamestnanosti straší. Tí, ktorí už o robotu prišli si už naplno uvedomujú, čo je to obíhať podniky, úrady. Pýtajú sa známych. A k tomu tie neprijemné pocity. Ktorí ešte prácu majú, myslia si, že o ňu neprijdú. Aj to ukázala naša anketa. V Malackách, malom mestečku v Západoslovenskom kraji, sme sa opýtali niekoľkých zamestnancov z dvoch tamjších strojárskych podnikov. V Strojárňach Malacky a Kablo Malacky. Otázka bola síce jednoduchá, ale odpovede na ňu sa hľadajú ťažko. Totiž znie: Pripust' me, že vás z práce prepustia. Čo by ste robili?

Michal GALBA — doprava Strojárne Malacky: — „Mne je jedno, čo budem v budúcnosti robiť. Nemusím sedieť za volantom, len nech je nejaká robota. A ako by som si hľadal prácu? Na úrad práce by som to nenechal. Nemohol by som čakať, pretože dlho nevydržím byť hladným.“

Rudolf ČECHTOVSKÝ — nástrojár Strojárne Malacky: — „Nie som už najmladší. Robím tu 36 rokov. Nevieť, čo by som robil. Je to ťažké. Aj keď, hádam, v pod-

vedomí o tom stále človek rozmýšľa, neviem, kam by som sa vydal zhnáť robotu. Bolo by to pre mňa veľmi nepríjemné. Rekvifikácia u nás starších — to už nie je tak jednoduché, ale keby došlo k tomu, tak je možné, že by som vedel zmeniť robotu.“

Milan KUCERA, vrtáč, Strojárne Malacky: — „Nič by sa nedalo robiť. Musel by som sa postarať, aby som si našiel robotu. Nie je to pre mňa až tak celkom nové. Pred časom som sa už raz rekvifikoval. Zo zvärača k vrtáčke. No ak by ma predsa už z podniku prepustili, asi by som sa pustil obíhať podniky.“

Margita DANIHELOVÁ — technická kontrola, Strojárne Malacky: — „Zaručene by som musela zostať doma, pretože už nie som najmladšia a ani zdravotne nie som na tom najlepšie. Stať osem hodín za strojom, to už by bol problém. No ani doma by som nemohla zostať veľmi dlho. To viete peniaze. Asi by to bolo zlé, takže musela by som niečo robiť.“

Milan TOMÁSEK, zvärač, Strojárne Malacky: — „Som vyučený strojní mechanik, ale na učovke sme si robili zväračský kurz. Čiže robotu by som si hľadal odrazu v dvoch profesiách. A keby to nešlo, tak aj u súkromníkov. Nie je to až taký veľký problém, len treba chcieť robiť.“

Anna KLENOVÁ, ekonomika práce, Strojárne Malacky: — „Je to dosť ťažká otázka. V prvom rade by som sa prihlásila na úrad práce. S príspevkom by sa ale nedalo veľmi počítať, najmä keď má človek rodinu. Jednoducho si musí nájsť nejaké miesto. Čiže, ak by som nenašla do pol roka nejaké miesto v mojej profesii, musela by som ísť tam, kde mi zaplatia.“

Marcela PAFKOVÁ, ekonomika práce, Strojárne Malacky: — „Myslím si to isté. Už sme na túto tému hovorili. Práca v administratíve v Malackách, ale i v celom okrese už, hádam, ani neexistuje. Teda voľné miesto. Robíme preto s týmto vedomím, aby sme neboli prví. Vťahy sú ale dnes veľmi napäté a na nikoho sa nemôžete veľmi spoľahnúť.“

Marián HOZ, obsluha strojov, Kablo Malacky: — „Robotu by som si hľadal sám. Nie nechodil by som na úrad práce.“

Viliam UHRINEC, obsluha strojov, Kablo Malacky: — „Hádam na to sú úrady práce.“

Jozefka SPUSTOVÁ, výroba pásov transformátorov, Kablo Malacky: — „Mám už veľké deti a ich život na internétoch niečo stojí. Preto by som si čo najrýchlejšie hľadala nejakú robotu. Úradom práce neverím, neviem či by mi boli schopní niečo ponúknuť. A asi keby nebolo vý-

chodiska, tak by som brala, čo sa dá.“

Anastázia BENKOVICOVÁ, výroba, Kablo Malacky: — „Mám päť rokov pred dôchodkom. Poradte mi. Ale doma bych asi nebola. Určite by som si prácu hľadala. No teraz, keď robím, by som si mala na takú možnosť našetriť. Inými slovami, myslím si, že platy by mali byť oproti podporám omnoho vyššie.“

Tomáš CABICAR, elektrikár, Kablo Malacky: — „Nič by sa nestalo. Mám súkromnú firmu.“

Silvia MALÁ, personálne oddelenie, Kablo Malacky: — „Prvá moja cesta by viedla na úrad práce zabezpečiť si podporu v nezamestnanosti. Potom by som prešla po známych podnikoch v okolí, prípadne by sa pýtala súkromných podnikateľov. Nechcela by som zostať bez zamestnania a preto by som asi zobra- la hociakú prácu, ktorá by aspoň trochu zodpovedala môjmu zdravotnému stavu a schopnostiam, prípadne by som sa prihlásila na rekvifikáciu kurz.“

Otázku kládol Ján Kollár

VYHODNOCENÍ AKTIVITY OS KOVO zaměřené k návrhům rozpočtu ČSFR

1. VZNIK KRIZOVÉHO STÁBU

Na základě usnesení federální rady OS KOVO z 12. 12. 1991 byl vytvořen federální krizový štáb zaměřený k návrhům rozpočtu ČSFR pro rok 1992. Ke vzniku štábu donutila členy federální rady skutečnost, že federální vláda ČSFR vyhlásila své stanovisko k návrhu rozpočtu v sociální oblasti bez konzultace s odbory. Členové štábu měli 2 úkoly:

1. seznámit základní organizace OS KOVO a veřejnost s požadavky našeho svazu,
2. seznámit s našimi požadavky poslance a získat je pro jejich podporu.

12. 12. se rozběhla celá série akcí (dopisy poslancům, metodickým pracovištím a základním organizacím bylo dáno stanovisko federální rady OS KOVO k návrhům vlády na státní rozpočet, byly informovány sdělovací prostředky, vyrobena letáky „Dnes Tvůj kolega, zítra Ty!“), které obsahovaly také dlouhodobější priority práce Odborového svazu KOVO. Informovány byly také ostatní svazy a ČSKOS.

Průběžně v dnech 13.—21. 12. 1991 navštívili členové FR OS KOVO federální výbory sněmovny a parlamentní kluby.

2. ROZBOR ČINNOSTI OS KOVO KE STÁTNÍMU ROZPOČTU A NOVELIZACI ZÁKONŮ (12. 12. 1991—3. 1. 1992)

Přestože konkrétní výsledky hlasování poslanců o rozpočtu nemůžeme z naší strany hodnotit

úspěšně, nutno říci, že Odborový svaz KOVO rychle reagoval na vzniklou situaci a organizačně zabezpečil akce v regionech a navázal kontakty s poslanci. Velmi dobře byli hodnoceni naši členové při jednání s poslanci, položili základ k dlouhodobější spolupráci. Přispěli ke změně předstáv o odborech bránících hospodářské reformy. Musíme překonat představy, že vláda automaticky informuje parlament i o rozdílných stanoviscích zástupců tripartity. Neděje se tak ani tam, kde bychom to mohli předpokládat. Těto fikci podléhají, behužel, i někteří špičkoví funkcionáři OS a konfederace. Jednání ve sněmovnách je proto nutně dlouhodobě a systematicky sledovat.

Při návštěvách v parlamentu jsme zjistili, že poslanci mají k dispozici pouze úvodní vládní variantu návrhu. Část pozměňovacích návrhů (naši inspirativních) byla většinou zamítnuta, protože je přednášeli levicoví poslanci, nebo proto, že v klubech zaujalo odmítavé stanovisko jejich vedení. Část poslanců reagovala rozpačitě z obav z možného neschválení rozpočtu.

3. STÁTNÍ ROZPOČET

Nepodařilo se prosadit zachování státního vyrovnávacího příspěvku (SVP) a kompromisní návrh přiznat ho, klesne-li čistý měsíční příjem ekonomicky činného obyvatele pod 3800 Kčs, ani pokus udržet podporu pro nezamestnané. Zde je velmi zářející, že příspěvek dostávají i občané

s nejvyššími důchody. Máme-li přiznat, že odbourání SVP je jediné výrazné systémové a protinivelizační opatření, musíme přistoupit k analýze jednotlivých skupin obyvatelstva pohybujících se pod hranici sociálního minima. Odborům se podařilo uhájit alespoň požadavek — doba odstupného + 3 měsíce podpora v nezamestnanosti a prosadit zachování podpory 78 % mzdy po celou dobu rekvifikace. Otázka odsunutí valorizace důchodů nebyla projednána.

4. DALŠÍ POSTUP OS KOVO

Seznámíme poslance i širokou veřejnost s požadavky OS KOVO, na veřejných schůzích v regionech budeme s poslanci požadavky a postoje projednávat a diskutovat a informovat je o aktuálních úkolech našeho svazu. Podporujeme rozšíření pravomocí vyjednávací v tripartitě i zastupitelských orgánech. Chceme se vyhnout direktivním prohlášením, skutečné jednání omezujícím. V otázkách zaměstnanosti požadujeme rozšíření objemu sociálních podpor v regionech, kontrolu jejich oprávněnosti a vytváření projektů aktivní zaměstnanosti. Zpracujeme projekt výzkumu nezamestnanosti spojený s výstavbou rekvifikčních center. Navrhujeme, aby úhrady na zvýšené sociální výdaje byly hrazeny z částek vzniklých zamezením daňových úniků.

Požadujeme valorizaci podpor v nezamestnanosti.
Blanka KRAMOLISOVÁ

REGIONY

Již v červnu 1991 — hned po svém založení — upozornila MSR na nutnost řešit důsledky ekonomické reformy regionálně.

Od začátku jsme ale upozorňovali na jednu závažnou podmínku, kterou bohužel v některých regionech neberou na zřetel. Vyřešení regionálních problémů se skládá ze tří částí — podíl vlády, podíl vedení regionu a v neposlední řadě podíl obyvatel samotných. Toto vše musí být v rovnováze, a je to úlohou odborů tuto rovnováhu zajišťovat a koordinovat.

Když dovolíte — uvedu malý příklad. V jednom nejspíše největším regionu — rešovském — poněkud podcenili možnost pomoci řešit problémy ze strany MSR. Když jsme s kolegou Rájdlem z ČR vyhlásili akci na pomoc obyvatelům, z tohoto regionu jsme nedostali ani jednu nabídku. Při mém jednání s místopředsou Stráským jsem dostal nabídku, že při cestě na Ukrajinu se pokusí nabídnout výrobky z tohoto regionu — neměl jsem co mu nabídnout! Proto se dnes více mluví o Šumperku než o Rožnově. Jak jsem již napsal — chtít musí všichni. Hlavně ale ti, kteří nesou zodpovědnost i za ostatní.

Další velký problém nás čeká v letošním roce — a to region Ostrava. Nejsem si ale jist, že všichni naši kolegové to chápou. Jak mám reagovat na jednání jednoho našeho kolegy, který se již dvakrát omluvil z jednání MSR s tím, že má hodinu angličtiny. Jistě, je to potřebná věc — ale jako představitel několika tisíc lidí si musím upravit pořadí priorit. Na druhé straně si musí naši kolegové ze ZO důkladně zavěžit, koho si zvolí za svého představitel.

Na závěr si dovoluji znovu doporučit koordinovat činnost všech zúčastněných v regionu a to ze strany Kováků, kterých je nejen nejvíce, ale právě proto, že na jejich členy jsou dopady problémů největší. Vladimír Komárek

Důležitá informace pro základní organizace ve stávajících nebo vznikajících akciových společnostech:

V nově přijatém Obchodním zákoníku je proti bývalému zákonu o akciových společnostech na pohled drobná, ale významem značná změna. Ve starém zákonu bylo ustanovení o tom, že třetinu dozorčí rady volí zaměstnanci ze svých řad. V novém obchodním zákoníku § 200 stanoví, že v a. s. s více než 50 zaměstnanci volí nejméně třetinu členů dozorčí rady zaměstnanci. Už zde není stanoveno, že tato třetina musí být z řad zaměstnanců a. s.

Proč je to důležité? Dvouletá praxe nám dokazuje, že členové

Důležité upozornění

dozorčí rady z řad zaměstnanců jsou fakticky ve svém působení velmi omezení. Dozorčí rada kontroluje vlastně činnost hospodářského vedení, zaměstnanec jako člen dozorčí rady je tedy ve složitém postavení, když má kontrolovat své vedoucí. Navíc, čím lépe se volení člen dozorčí rady umí orientovat v hospodaření podniku, tím vyšší postavení v něm zpravidla zastává. A stává se často spíše nástrojem hospodářského vedení než zástupcem zaměstnanců.

Nový Obchodní zákoník dává zaměstnancům možnost vybrat si do dozorčí rady kvalifikovaného a důvěryhodného odborníka z vně podniku. Ten samozřejmě na hospodářském vedení závislý není, je však závislý na zaměstnancích, kteří ho zvolili a mohou tedy také odvolat. Způsob volby a odvolání je nutné prosadit do stanov a. s.

Tento princip dobře funguje např. v Německu, kde v dozorčích radách sedí i osvědčení odboroví funkcionáři všech úrovní. Tím se posiluje úloha odborů. Nic vám nebrání v tom, zvolit do dozorčí rady např. odborně zkušeného odborníka z vedlejší fabriky, důvěryhodného člena metodického pracoviště nebo odborového orgánu apod.

V původním návrhu Obchodního zákoníku bylo obdobné ustanovení i u společnosti s ručením omezeným nad 20 zaměstnanců — při schvalování v parlamentu však bohužel zcela nepozorovaně ze zákona vypadlo. I z toho je jasné, jak důležité je mít v parlamentu své zástupce.
Jan Uhlíř

Jan Uhlíř
předseda české rady OS KOVO

Vážený pane předsedo, našim dopisem reagujeme na materiál předložený OS KOVO „Dnes tvůj kolega — zítra možná ty“.

Po projednání tohoto materiálu Vám mohu sdělit, že tato tiskovina celým svým pojetím neodpovídá názorům a odborným postojům v AVII a s jejím textem nesouhlasíme.

Celý tento materiál působí značně jednostranně. Myslíme si, že především jsou důležitá jednání s protipartnery, která by hledala společné řešení, vycházející z daných ekonomických možností.

„Kde není, ani smrt nebere“, praví staré lidové rčení a pokud nejsou postaveny dobré ekonomické základy, není možné chytit něco, co je neredné.

Nebo budeme opět žít z podstaty? To už jsme tady měli a všichni poctujeme, jaké to má následky. A proč na to není, bychom se měli ptát jiných, nebo zase máme krátkou paměť?

Miroslav Kosiňák
předseda VZO OS KOVO AVIIA

Redakce Kováka obdržela dopis, reagující na obsah letáku OS KOVO — Dnes tvůj kolega — zítra možná ty.

Vzhledem k tomu, že názory na tento svazový materiál se liší, přineseme v některém z nejbližších čísel Kováka anketa s názory funkcionářů a členů OS KOVO na vydaný leták. (red)

Ze sekce modelářů

Ve dnech 28. a 29. listopadu byl sezimovoustecký Kovosvit hostitelem celostátního setkání modelářů, sdružených v samostatné sekci při ČSOS pracovníků kovoprůmyslu.

Sekce ustavená počátkem roku 1990 si klade za svůj hlavní cíl prosazování a obhajování specifických zájmů svých členů. Ze nejde o pouhou proklamaci, o tom svědčila intenzita, s níž se zástupci sekce domáhali svých požadavků. Ty se především týkaly nedocelení práce modelářů, odrážejícího se v platovém ohodnocení. Ve strojírenských podnicích je profese modelářů odsouvána na okraj zájmů, aniž by se přihlíželo k tomu, že jde o odbor vyžadující vysoce náročnou a kvalifikovanou práci, ve většině případů vývojového charakteru.

Účastníci setkání jednoznačně hodnotili nejen velice dobrou úroveň vybarvení modelářů, ale i mimořádně vysokou profesní zdatnost všech modelářů, odvádějících práci v dokonalé kvalitě, která je dána po léta vypěstovanými návyky. Velká serióznost výroby, například u vrtáček či automatů, si vyžaduje dlouhou životnost modelů. Naši modeláři jí dokáží prodloužit o 30 až 50 % nad stanovenou normu. Takovéto požadavky se staly standardním kritériem a výsledkem je perfektní práce, kterou ovšem dokáží náležitě ocenit pouze odborníci.

Toto hodnocení potvrdil i předseda sekce pan Muravjev, který řekl, že byl překvapen, když uviděl, jaký je v naší modelářské vysoce kvalifikovaný pracovní kolektiv. O to víc se však pozastavil nad tím, že ohodnocení práce patří ve srovnání s celostátním průměrem naopak k nejhorším. Převážná většina modelářů je zarazena do pátého až šestého tarifního stupně. Skutečnost, že naše modelárna má při své kvalitativní úrovni zarazení ve čtvrtém stupni, označil pan Muravjev za vyložené podcenění. Upozornil též na nebezpečí, že by postupem konkurence na trhu práce mohlo za takovéto situace dojít k rozpadu kolektivu, kdyby nejlepší pracovníci začali hledat práci jinde. Jestliže trvá nejméně deset let, než se vyučený modelář stane skutečným odborníkem, pak je na pováženou riskovat, že by se takovéto seskupení lidí mělo rozpadnout. Z následujících debat vyplynulo, že se v této oblasti v minulosti asi mnohé „zaspalo“, že modeláři nedokázali být v prosazování svých zájmů dostatečně důrazní. Dnes, kdy se každá koruna dvakrát obrací, bude uplatňování, byť oprávněných nároků, mnohem obtížnější. V chystané mzdové reformě je se ale na modeláře nemělo zapomenout. V následné schůzce, iniciované panem ředitelem, na niž byla problematika modelářů ve vztahu k celému závodu obsáhně psouzena, došlo k reálným závěrům, které mají v dohledné době donout situaci řešit. Doufáme, že brzy budeme moci naše čtenáře informovat o konkrétních výsledcích.

Dalším podstatným bodem jednání byly otázky učňovského školství ve vztahu k modelářům. Současný trend především preferuje teoretickou výuku. Sekce zastává názor, že je potřebná vyváženost s praktickou přípravou, kterou považuje spíše za přednostní. Školní osnovy, určující čtyři dny v týdnu na školu a pouze jeden den pro práci v dílně, vytvářejí klima, působící tak, že vyučenci, kteří se nakonec v práci setkávají s jiným prostředím, než na jaké byli připravováni, často z něj hledají únik.

K zásadním problémům učňovského školství patří i skutečnost, že učiliště jsou po metodické stránce řízena ministerstvem školství, ale zřizovatelem učiliště je ministerstvo průmyslu a ministerstvo hospodářství, což je neologické a vytváří se tím množství nepříjemných komplikací. Dalším nepoměrem je jednoznačné financování gymnázií a průmyslových státků, zatímco SOU jsou zčásti financovány organizacemi.

Vytváří se tudíž zásadní otázka, proč má být dělnická mládež takto diskriminována. Ač je ze strany sekce SOU vyvíjen v jednání s ministerstvy značný tlak, zatím nebylo dosaženo výraznějších pozitivních výsledků. —j—

Zamyšlení nad aktivitou členů

Díleňská organizace na podnikovém fideletství bývá vždy trochu atypická vůči ostatním v základní organizaci. Její členové mívají většinou více informací, mají k sobě blízko, na druhé straně však dost cestují. Proto jsme se zamýšleli s jejím předsedou v a. s. Přerovské strojírny Jirím Jemelkou nad vzájemným vztahem členů a funkcionářů díleňského výboru.

— Členové za námi přicházejí většinou s problémem vlastním, ale perspektivním cílům nevěnují takovou pozornost. Přitom by tak mohli včas ovlivnit rozhodnutí, než se odsouhlasí. Vlastně se společně jen na volené funkcionáře.

Radovým členům nechci vytýkat toto chování. Třeba to může být i určitý symptom, který se dá shrnout takto — asi těžko můžeme něco zásadně ovlivnit a prosadit, nebudeme se vehementně prosazovat svými názory. Možná k tomu přispívá určitá stabilita naší společnosti, která má solidní perspektivy a ekono-

mické výsledky. Lidé tedy mohou mít pocit, že je vše v pořádku a odbory nemusejí zasahovat, nebo se stav podezřívá. Konkrétně si uvědomují, že byla mizivá diskuze o podmínkách závodního stravování a přitom by bylo o čem hovořit.

Vedle toho máme i určitou svízeľ z organizačních důvodů dostaneme podklady pro členy pozdě a odpověď máme termínovanou, takže se přes důvěrníky vše nestihne.

● Vratme se k perspektivním úkolům, které díleňský výbor cítí jako neaktuálnější.

— Doporučili jsme závodnímu výboru, aby se začal zabývat tím, jak budeme fungovat v naší akci ovce po privatizaci. To je přece významná změna. Jsem toho názoru, že by měla být zajištěna vyšší profesionalizace odborových funkcionářů. K tomu by přispěla i větší nezávislost vůči akciové společnosti. Někdy totiž dochází k situaci, kdy náš funkcionář dělá stejnou práci pro odbory i pro firmu. To má zákonitě vliv na

jeho rozhodování. Když najdeme někoho jiného, pak zase danou problematiku moc neovládá. Mám na mysli hlavně právní, mzdové a ekonomické záležitosti.

Líbí se mi nápad, abychom vydávali bulletin, který by se dostal do členské základny. Byla by širší a hlubší informovanost a zpětná vazba by byla určitější, živější. Je to sice jen návrh, ale měl by se řešit. (Pozn.: Přitom každý týden vychází podnikový časopis a redakce by jistě uvítala pravidelnou rubriku odborů, kterou by si mohly samy redigovat.)

Do naší činnosti se promítá i velké tempo při řešení úkolů. Pak není čas na podrobný rozbor, zamyšlení, protože život před námi klade neustále aktuální požadavky. Nyní je to privatizace a kolektivní smlouva, pak se objeví další. Někdy se zdá, že už mimořádné problémy nebudou, ale vyskytnou se nové a na perspektivní cíle zbývá málo času.

● Jaký je vývoj vaší členské základny a jak jste spokojeni s úsekovými diviziony?

Jsou již dva roky po změně politické situace v Československu. Mnoho politických stran šlo do minulých voleb s libivými hesly o zdraví národa a jedince, a o prioritní podpoře všeho ekologického. Tato levná a farizejsky pronesená prohlášení zůstala jen a jen prostředkem k získání většího počtu voličů. Nic víc a nic méně.

Pro zajímavost si citujeme několik hesel z volebního programu OF: „Nechceme administrativně rozhodovat o tom, co se musí teprve narodit, co může vzniknout pouze z aktivity lidí. Nechceme slibovat nespílitelné. Nechceme si kupovat vaši přízeň lákavě vyhlázejícími „dárky“ po vzoru někdejší Národní fronty.

Chtějte po nás, abychom zajistili co nejlepší podmínky pro slušné lidi, abychom tak nutili ty neslušné ke změně jednání.

Chceme bránit mafím v činnosti, chránit národní a obecní majetek před rozkrádáním.

A tak bychom mohli pokračovat dále.

tečnosti. Nesourodost hlavních kapitol je zřejmá především v oblasti terminologie, která je ne-sourodá, často používající slangových výrazů, což znemožňuje jednotný výklad předpokládaného textu. I zde lze zjistit základní nedostatky chybějící vědecké koncepce a vedoucího koordinátora, jak již bylo uvedeno. Svádět vše pouze na dědictví totalitního politického systému je nepřesné, i když jeho podíl je neoddiskutovatelný, uvědomíme-li si současně přetrvávající „negratnost“ v oboru ekologie, která dosud panuje nejen mezi vedoucími a řídícími pracovníky, ale i mezi četnými vědci a pedagogy.

K hlavním příčinám kritického

průměrné roční hodnoty značně překračují nejvyšší přípustnou hodnotu 40 µg.m⁻³ např. v Praze je to 199 µg.m⁻³, tedy hodnota o 400% vyšší než je přípustná norma. Prašný spad dosahuje v Praze hodnot 110 až 400 t.km⁻². ročně, hygienická norma připouští nejvýše 150 t.km⁻². V roce 1991 bylo naměřeno v Praze na Malé straně v ovzduší 1480krát více olova než připouští hygienická norma!

Výsledek? Stromy umírají nastojato. Nejdříve odcházejí jedle, za ní jilm — a další? To bude člověk. Lidé, uvědomujete si to vůbec? V posledních letech proces destrukce lesů pokračuje. Podle průzkumu organizovaného Evropskou hospodářskou komisí OSN v roce 1988 je na území Československa poškozeno celkem 70,5% lesů, z toho 5,4% tvoří mrtvý nebo umírající a 22% les středně narušený (posuzováno podle míry defoliací, tj. ztráty jehlic nebo listů). Roste také podíl vynucené kalamitní těžby dřeva

řekl. „My opravdu totiž věříme (aspoň někteří z nás) spíše v činnost člověka, než v záměry člověka.“ ... Nu, a jaká je situace za dva roky poté, co jste tuto větu vyslovil? Pěkně vám to ukouzlilo, hrozí nám ekologicko-ekonomická katastrofa.

Parketa ekonomické reformy je totiž nadmíru kluzká záležitost. Dnešní „mocipáni“ reagují totiž nervózně a podrážděně na jakoukoliv připomínku k jejich práci, i když se jedná o připomínku konstruktivní. Přirozeně vzniká otázka, proč tomu tak je. Odpověď najdeme ve fyzice. Člověk, který klouže, má mnohem menší stabilitu a navíc je velmi nevrlý a rozmrzelý z jakéhokoli rušivého vlivu. Všichni okolo se bojí, aby do té doby než upadne nenadělal příliš mnoho škod.

Jak se dívá skupina nezávislých ekonomů na situaci u nás, je patrné z několika heslovitých poznámek, které uvádím: — došlo k nebylé destrukci odbytové politiky,

HROZÍ NÁM EKOLOGICKO-EKONOMICKÁ KATASTROFA?

Když pan ministr Bedřich Moldán v polovině roku 1990 věnoval „Duhovou knihu“ panu prezidentovi Václavu Havlovi, domnívala se technická veřejnost, že tato kniha „spasí“ neutěšené životní prostředí člověka, fauny i flóry u nás. Především se předpokládalo, že tento projekt, nazvěme-li tak „Duhovou knihu“, bude řešit otázku životního prostředí v ČR ve dvou do sebe zapadajících oblastech a to:

— v otázkách organizačních, které lze řešit bez financí a lze říci krátkodobě, ne-li okamžitě,

— v otázkách, které vyžadují investice, čili otázkách dlouhodobých.

Ani jednu z těchto verzí kniha neplní. Přistoupíme-li k posuzování „Konceptu ekologické politiky ČR“ z druhého hlediska zjistíme, že se o žádnou koncepci nejedná, protože celý obsah „Duhové knihy“, až na několik málo výjimek je založen na bezobsažném abstraktním pojmu „životní prostředí“ (dále ZP), který není definován ani vědecky, natož legislativně a jehož genezi můžeme zpětně sledovat přes „Modrou knihu“, Návrh zákona o ZP, Zprávu o ekologické situaci v Československu, Prognózu ochrany a tvorby ZP, Státní koncepci tvorby a ochrany ZP a racionálního využívání přírodních zdrojů do roku 2000 schválenou XVII. sjezdem KSČ a 15. zasedáním ÚV KSČ, různé zákony, vládní vyhlášky a směrnice až do roku 1973, kdy ve výkladu České národní rady došlo veřejně poprvé k deformaci původního pojmu „životní prostředí člověka“, který v předchozích letech formulovala skupina vědeckých pracovníků. Jedním z hlavních důvodů této kritiky je také skutečnost, že výše uváděné dokumenty, zejména v 80. letech byly většinou vytvořeny a prosazovány byrokratickým aparátem totalitního a neodborného řízení naší vědy i národního hospodářství [především pracovníky bývalé SK VTIR a také VÚVTR], který přistupoval bezohledně z pozic technokracie nejen ke globálním ekologickým otázkám, ale i ke konkrétní problematice životního prostředí člověka (dále jen ZPČ) a sociálně ekonomickým a filozofickým problémům současnosti, jehož stopy lze vysledovat i v některých částech textů anonymních autorů Duhové knihy.

Z hlediska dnešního vývoje demokratické společnosti nelze proto opomenout nežádoucí vliv chyběně formulované „Konceptu ZP“ na nově vznikající, ale i stávající politické struktury, které jí natvře přebírají jako samozřejmost a začlenění ji do svých programových prohlášení bez potřebného kritického zhodnocení a přihlídnutí k jejímu původu a rozšiřují tak „negratnost“ v oboru ekologie, k čemuž přispívají nemalou měrou i masová sdělovací média.

Členění Duhové knihy je nelogické a odporuje všem zásadám systémového přístupu. Sled jednotlivých kapitol je náhodný, v mnohých se opakují tematické celky popisované znovu, tím vznikají duplicity a odporující si sku-

stavu v ekologické politice mezi občany je nutno přičíst stávající „negratnost“ v oboru ekologie, která je způsobena dlouholetou (absencí) vědecké koncepce oboru a ponecháním na „lidové tvořivosti“ výkladu obsahu ZP včetně tvorby příslušné terminologie. Zásadním opatřením musí být důsledná reforma nevědecké a chybné teorie vybudované na základě nesmyslného abstraktního pojmu ZP, přijetí koncepce ekologické politiky na principu systému biosféry a noosféry, v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje společnosti, a ZPČ je nutné v tomto systému vymezit přesně limity vědecké i legislativní definice. Teprve potom bude možné pravdivě a nezkráceně informovat odbornou i širší veřejnost a přistoupit k její výchově a myšlení v oboru technologie.

Rovněž otázka financování ZPČ by měla být rozdělena do několika časových etap a ne jednorázově do roku 2005. Finance nejsou určeny účelově, tj. nejen kvalitě, ale i typ zařízení. Takto stanovený plán je nereálný a nelze jej soustavně kontrolovat. Z těchto důvodů bude nutné odhad potřebných finančních prostředků znovu revidovat a porovnat s úrovní požadovanou v okolních vyspělých státech.

A jaký je výsledek této ekologické politiky? Zhoršování stavu lesů nebo dokonce jejich zánik (v horských oblastech), odstranění rozptýlené zeleně a mokřadů, vytváření příliš velkých honů, jejich orání po spádnici a pěstování nevhodných plodin, nedostatečné hrazení bystřin, napřimování a kanalizace vodních toků, extenzivní meliorace a další procesy vedou ke snižování rentelní schopnosti krajiny, k oslabování její schopnosti vázat vodu.

Ovzduší se zhoršilo téměř na celém území našeho státu v důsledku emisí a depozic škodlivin uvolňovaných činností člověka do ovzduší. Prudce poklesla především kvalita ovzduší v průmyslových oblastech a místech s vysokou koncentrací obyvatelstva, zejména v Praze, Severočeském kraji, ostravsko-karvinské průmyslové aglomeraci atd. Svědčí o tom například průměrná roční koncentrace oxidu siřičitého (SO₂). Například v roce 1985 byla koncentrace SO₂ na Chomutovsku o 150% vyšší než v roce 1970. V Praze se koncentrace SO₂ zvýšila za 15 let o 55%.

Kromě toho se však podstatně zvýšila také průměrná koncentrace oxidu dusíku (NOx), ozónu (O₃), uhlovodíků (včetně chlorovaných), oxidu uhelnatého (CO) a polétavého prachu, který obsahuje řadu škodlivin, především azbest, sloučeniny olova, rtuti, kadmia, arzenu a vanadu, ale také radioaktivních prvků, zejména uranu a toria.

Vysoké jsou i koncentrace částic menších než 10 µm, které jsou pro člověka zvláště nebezpečné, neboť pronikají do plicních sklípků. Koncentrace polétavého prachu neustále rostou. Jejich

(v ČR se zvýšil z 28,6% v období let 1951 až 1980 na 60,5% v letech 1981 až 1985). Je tedy ohrožena samostatná existence hospodářsky významného lesa v Československu, v některých oblastech lesa vůbec.

Ovšem pozor! Daleko nejčastější a nebezpečnější škodlivinou pro člověka v uzavřené místnosti je ovzduší nasycené cigaretovým kouřem!

Somatický a psychický stres způsobovaný pobytem v narušeném prostředí a kontaminací potravinového řetězce člověka je jednou ze základních příčin zhoršování celkového zdravotního stavu obyvatelstva. Nepříznivý vývoj v této oblasti charakterizuje například skutečnost, že střední délka života obyvatel ČSFR od počátku roku 1960 stagnuje nebo dokonce mírně klesá. U mužů se střední délka snížila z 67,8 roku v roce 1960 na 66,8 roku v roce 1980. Československo v průměrné délce života v rámci Evropy tím pokleslo z desátého na 27. místo. Ve světovém měřítku nás předstihla řada asijských a jihoamerických států.

V posledním desetiletí se u nás prudce zvyšují také nemocnost a úmrtnost některých skupin obyvatelstva, zejména mužů v ekonomicky nejproduktivnějším věku. V období 1964 do 1981 vzrostla například ve věkové skupině 40 až 44 let specifická úmrtnost o 33,8%, ve skupině 45 až 49 let dokonce o 38,5%. Růst úmrtnosti mužů je tak třetí největší v Evropě. Ve většině evropských zemí však došlo ke snížení úmrtnosti, někde velmi výraznému. Na tom se podílejí — vedle kardiovaskulárních chorob — také onkologická onemocnění související s karcinogenními látkami v potravě, vodě a ovzduší. Například u mužů ve skupině 25 až 44 let se v období 1960 do 1980 zvýšila úmrtnost na novotvary o 41,3% (zatímco například ve Švýcarsku poklesla o 31,6%). Počet nových nádorových onemocnění se u nás ročně zvyšuje v průměru až o 2,5%, v místech se zhoršenou kvalitou ovzduší však mnohem rychleji. Podstatně se zvyšuje také nemocnost a úmrtnost dětí na tyto choroby.

O zhoršujícím se zdravotním stavu svědčí také rostoucí pracovní neschopnost obyvatelstva, která se dnes blíží k 5% v porovnání s 3,86% v roce 1965. V Praze se zvýšila nemocnost během posledních 15 let téměř na dvojnásobek.

Výpočtem bylo zjištěno, že zvýšení nemocnosti obyvatelstva v jednom okrese o 1% znamená roční zvýšení na léčení 10 mil. Kčs. V celé ČSFR máme 100 okresů. Stojí to v celé ČSFR tedy 1 mil. Kčs ročně. To si však málokdo uvědomuje. Znamená to, že místo nových fabrik budeme muset rok od roku stavět více nových nemocnic a sanatorií. Pane Klaus, když neuvolníte peníze na zlepšení ZPČ dnes, kde jich mnohem více vezmete zítra?

Zhoršující se kvalita životního prostředí člověka jistě není jedním faktorem determinujícím negativní vývoj zdravotního stavu naší populace, nesporně však patří k faktorům rozhodujícím.

Václav Klaus dne 20. 12. 1989

— peněžní ústavy provádějí restriktivní politiku,

— prodáváme zboží pod cenou do zahraničí, tím doslova drancujeme ekonomiku,

— naše „vrchnost“ není schopna odpovědět na otázku, co je a co není perspektivní,

— je celosvětová odbytová krize a kapitál opouští určité oblasti,

— k nám jdou jen odbytové přebytky,

— jsou zneškodňování nepohodlní ekonomové v podobě pana Kučera a Grégra, atd.,

— v oblasti ekologie budeme mít dopady reformy za následek zvýšení nečistosti k životnímu prostředí člověka,

— vyvstává otázka, co je pro Slovensko větší problém, zda konverze nebo krize velkého stavebnictví,

— na Slovensku bude co nevidět půl mil. nezaměstnaných,

— nově vzniklé nevládní organizace nemají žádnou podporu.

Co je třeba v této situaci požadovat:

— jednotný protireformní krok,

— spolupráci s odborovými svazy,

— jít společně s ekonomikou Slovenska,

— oživit vnitřní obrat,

— kupovat zahraniční licence jen v omezené míře,

— ukončit dobu platonických výzev,

— zabývat se variantami ekonomické reformy,

— nespolehat na zahraniční kapitál a vytvářet vlastní kapitál.

Dále je nutné posuzovat, zdali národní majetek jde na kapitálovou pomoc domácí produkci nebo na zblácování obyvatel.

Určitě ekonomika však musí být, protože musíme jíst, šatit se a někde bydlet, ale jde o hloubku propadu této ekonomiky. Je nutné se zbavit servilnosti k vládě a prosadit veřejnou a odbornou kontrolu reformy. Nelze totiž zaměňovat ekonomiku politikou, ale je nutné si konečně uvědomit, že co je ekologické, je i ekonomické a sociální.

Uvědomme si obrovskou harmonii všech forem života: Stojíme v úžasu a je nutno se stydět za nízkost všech životních problémů, které si vzájemně působíme, jak v oblasti mezilidských vztahů, tak i ve vztahu k životnímu prostředí člověka. Svým egoistickým chováním neohrožujeme pouze sami sebe, ale i všechny ostatní formy života.

Věřím, že jsem nepsal tyto řádky zbytečně, že jsou u nás lidé, kteří pomohou odvrátit ekologicko-ekonomickou katastrofu, která se na nás nezadržitelně valí. To by vlastně smysl, motto tohoto pojednání.

Doc. ing. dr. techn. Jindřich Neuvádka, lektor životního prostředí

PRIVATIZACE

Přehled materiálů na téma privatizace, které v roce 1991 otiskl KOVÁK

Holding není přemalovávání — J. Uhlíř	č. 12/91
Odbory a velká privatizace — J. Uhlíř	č. 19/91
Velká privatizace a malá privatizace — (oč)	č. 24/91
Stanovisko OS KOVO k velké privatizaci — J. Uhlíř	č. 24/91
Týden v ČR (část) — J. Uhlíř	č. 27/91
Velká privatizace v resortu HSE — Kučera, Jungmanová	č. 29-30/91
Týden v ČR (část) — J. Uhlíř	č. 29-30/91
Velká privatizace a pracovní poměr — (za)	č. 31/91
Závazná osnova pro vypracování priv. projektu — J. Jungmanová	č. 32/91
Velká privatizace a odborový majetek — M. Očovská	č. 34/91
Týden v ČR (část) — J. Uhlíř	č. 35/91
Nchojte se privatizace — V. Kučera	č. 37/91
Privatizace: Postřehy... — V. Kučera	č. 37/91
Kupónová privatizace... — V. Kučera	č. 38/91
Seminář s ministrem Ježkem — V. Kučera	č. 38/91
Privatizace trochu jinak — J. Ráž	č. 39/91
Výzva předsedů ČR a MSR OS KOVO — Uhlíř, Komárek	č. 40/91
Otázky a odpovědi k privatizaci — V. Kučera	č. 41/91
Privatizační průmyslový fond — V. Rajdl	č. 41/91
Vážený kolegovia... — A. Engliš	č. 42/91
Výzva odborářům — R. Samánek	č. 42/91
Kupónová privatizace jinak — J. Uhlíř	č. 43/91
Úvaha k privatizaci — V. Kučera	č. 44/91
Privatizace nebo sabotáž — Z. Skromach	č. 44/91
Otázka pro V. Rajdla — J. Dočkal	č. 45/91
Kupónová metoda privatizace — V. Kučera	č. 45/91
Účast OS KOVO ve velké privatizaci — V. Kučera	č. 45/91
Týden v ČR (část) — J. Uhlíř	č. 45/91
Převod nehmotných aktiv... — M. Rylichová	č. 45/91
Týden v MSR (část) — V. Komárek	č. 47/91
Majetek VZO OS KOVO a privatizace — V. Kučera	č. 48/91
Změna znění závazné osnovy — V. Kučera	č. 49/91
Týden v MSR (část) — V. Komárek	č. 49/91

Z DOKUMENTŮ OS KOVO

o rádného sjezdu, které v roce 1991 otiskl KOVÁK

Usnesení rádného sjezdu OS KOVO 3.—4. 5. 1991 v Praze	č. 19/91
Zpráva předsedy I. Pleskota na rádném sjezdu OS	č. 19/91
Členové předsednictva FR a složení FR	č. 19/91
Programové prohlášení OS KOVO	č. 20/91
Stanovy OS KOVO v ČSFR	č. 20/91
Stanovisko rádného sjezdu OS KOVO k plnění GD	č. 22/91
Organizační čísla	č. 22/91
Usnesení II. zasedání FR 26.—27. 6. 1991 v Trnavě	č. 27/91
Stanovisko ČR k průběhu ek. reformy a nezaměstnanosti	č. 37/91
Prohlášení ČR OS KOVO k současné situaci	č. 37/91
Stanovisko předsednictva FR OS KOVO (Pezinok)	č. 42/91
Co chce OS KOVO	č. 44/91
Usnesení III. zasedání FR 11.—12. 12. v Praze	č. 49/91
Aktuální úkoly OS KOVO	č. 49/91

FARAGRAFY A ROZBORY, SMLOUVA

Přehled materiálů, které v r. 1991 otiskl KOVÁK (výběr)

Záchranná sociální síť — Z. Hájek	č. 15/91
Úrazové připojištění OS KOVO	č. 21/91
Sociální zabezpečení osob... — Z. Hájek	č. 22/91
Co má pracující vědět před odchodem... — J. Soukup	č. 23/91
Odměňování vynálezů a zlepšovacích návrhů — (ba)	č. 24/91
Likvidace státního podniku — (oč, ma)	č. 25/91
Právní postavení odborů — J. Jakubka	č. 29-30/91
Noční práce žen — J. Jakubková	č. 29-30/91
Zabezpečení při ztrátě zaměstnání — Z. Hájek	č. 29-30/91
Návrh svazové kolektivní smlouvy 92	č. 32/91
K návrhu mzdové části svazové KS 92 — S. Filip	č. 36/91
Vynálezcovské a zlepšovacích hnutí — M. Rylichová	č. 38/91
Ke zvýšení důchodů a st. vyr. příspěvku — Z. Hájek	č. 38/91
Zásady pro poskytování půjček OS KOVO — P. Pešek	č. 39/91
Změny v návrhu mzdového předpisu... — S. Filip	č. 41/91
Ke zrušení pracovních kategorií — Z. Hájek	č. 41/91
Ještě k pracovním kategoriím — Z. Hájek	č. 44/91
Rozbor vývoje nezaměstnanosti — J. Jungmanová	č. 47/91
Ke zvýšení důchodů v roce 1992	č. 49/91
Zkracování pracovní doby — Z. Hájek	č. 49/91

KOVÁK

Týdeník Odborového svazu KOVO v ČSFR. Vychází čtyřikrát v měsíci. Uzávěrka vždy ve středu. Copyright 1992. Vydává Federální rada OS KOVO ve Vydavatelské a nakladatelské PRACE

● Vedoucí redaktor Vítězslav Pospíšil ● Redaktoři: Jaromír Dočkal (pražská redakce), ing. Ján Kollár (slovenská redakce) ● Grafická úprava Radka Mrázová ● Adresa pražské redakce: Gorkého náměstí 23, 112 82 Praha 1 ● Telefon: Praha — vedoucí redaktor 2114 2780, 2114 2448 ● Redaktor 2114 2351 ● Sekretariát 2114 2350 ● Fax (02) 2114 2350 ● Slovenská redakcia: Telefón 0703 973 18 ● Cena výtisku 3.— Kčs ● Předplatné ročně 144 Kčs ● Rozšiřuje a objednávky přijímá Vydavatelská a nakladatelská PRACE, administrace, Václavské náměstí 17, 112 58 Praha 1, telefon 235 40 08, 235 37 32, linka 333 nebo 552 ● Redakci nevyžádané rukopisy se nevracejí ● Dohledací pošta Praha 07, snížený poplatek povolen MPS, Praha č. j. zn. P/1 6196 ze dne 9. 11. 1970. ISSN 0332 — 9270